

Katsaus kansalliseen tilastoekosysteemiin 2019

25.5.2020

Sisällys

1	Tilastoekosysteemi ja toteutetut muutokset.....	2
1.1	Tilastoekosysteemin toiminta ja tavoitteet.....	2
1.2	Tilastojen kehittämislinjausten toimeenpano.....	3
1.3	Muutoksia tilastotehtävissä.....	4
1.4	SVT-neuvottelukunnan toiminta.....	6
1.5	Tilastojen läpivalaisutoiminta.....	6
1.6	Metatiedot ja luokitukset.....	7
2	Tilastokeskus ja tilastotoimen yhteistyön edistäminen.....	7
2.1	Pääjohtajataso tapaamiset.....	8
2.2	Yhteistyö YK:n kestävän kehityksen indikaattoreista.....	8
2.3	Suomen tilastoalan EU-puheenjohtajakausi.....	9
2.4	Kansainvälinen yhteistyö.....	10
2.5	Pohjoismainen yhteistyö.....	10
2.6	Kansainvälinen konsultointi.....	11
3	Kustannukset ja henkilötyövuosimäärät.....	12
4	Tilastotuotanto.....	12
	Liitteet:.....	16
	Liite 1: Tilastoalan toimijat ja tuotanto.....	16
	Liite 2: ESS-tilastojärjestelmä.....	17
	Liite 3: Vuonna 2019 julkistetut SVT-sarjan tilastot.....	19
	Liite 4. SVT-neuvottelukunnan kokoonpano 2019.....	24

25.5.2020

1 Tilastoekosysteemi ja toteutetut muutokset

1.1 Tilastoekosysteemin toiminta ja tavoitteet

Kansallinen tilastoekosysteemi on tilastoalan viranomaisten ja tilaston tuottajien verkosto, jonka toimijat tuottavat Suomen virallisia tilastoja (SVT), Euroopan tilastojärjestelmän (ESS) tilastoja sekä muita tilastoja. Tilastoekosysteemi kattaa tilastoviranomaiset, tilastoja laativat viranomaiset sekä muut SVT-tuottajat (kuvio 1).

Tilastolain mukaan tilastoviranomaisia ovat Tilastokeskus (TK), Luonnonvarakeskus (Luke), Tulli sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Muita tilastoja laativia viranomaisia ovat Ilmatieteen laitos, Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom), Maahanmuuttovirasto (Migri), Maanmittauslaitos (MML), Suomen ympäristökeskus (Syke), Työterveyslaitos (TTL) sekä Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM). Muita SVT-tuottajia ovat Eläketurvakeskus (ETK) ja Kansaneläkelaitos (Kela).

Kuvio 1: Tilastoekosysteemi

Tilastoekosysteemin tavoitteena on edistää kansallisen tilasto- ja tietotuotannon yhtenäisyyttä (yhtenäiset luokitukset ja toimintatavat) ja kustannustehokkuutta (päällekkäisen työn poistaminen, selkeät vastuut ja toimintatavat). Tavoitteen toteuttaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä, avointa viestintää ja tiedottamista sekä yhteisiä toimintatapoja. Sovituista toimintatavoista annetaan SVT-neuvottelukunnan suosituksia.

Keskeisin yhteistyöfoorumi on Suomen virallisen tilaston (SVT) neuvottelukunta, johon kuuluu edustaja kaikista tilastoekosysteemiin kuuluvista organisaatioista. Neuvottelukunnan tehtävänä on edistää virallisen tilaston näkyvyyttä ja tunnettuutta sekä asiakastarpeita vastaavan, yhtenäisen, laadukkaan ja luotettavan virallisen tilaston tuotannon kehittämistä. Lisäksi neuvottelukunta edistää kansallisen tilastotoimen koordinoitua ja yhteistyötä Euroopan tilastojärjestelmän tavoitteiden mukaisesti.

Neuvottelukunta on laatinut [tilastojen kehittämislinjaukset vuosille 2017-2019](#), jotka on julkaistu Tilastokeskuksen verkkosivuilla ja joiden toimeenpanoon

25.5.2020

luodaan katsaus kappaleessa 1.2. Kehittämislinjausten voimassaoloa on jatkettu vuodelle 2020, jonka aikana valmistellaan uudet linjaukset.

1.2 Tilastojen kehittämissinjausten toimeenpano

Tilaston tuottajat ovat edistäneet toiminnassaan sovittujen kehittämissinjausten toimeenpanoa. Tilastokeskus, valtion yleisenä tilastoviranomaisena ja yhtenäistämistä koordinoivana tahona, seuraa linjausten toimeenpanoa. Tilaston tuottajilta on selvitetty kehittämissinjausten toimeenpanoa kunkin painopisteen osalta. Ohessa lyhyenä koosteena virastojen ja laitosten eräitä kehittämishankkeita.

Toimeenpanon raportointi strategisten painopisteiden mukaisesti

- THL on saanut uusina aineistoina käyttöön yksityisen sektorin työterveyshuollon aineistoja.
- MIGRI on kehittänyt tietovarastossa tietomalleja
- Luke on laajentanut Tullin (Uljas tilastotietokanta) tietojen hyödyntämistä ja perustanut uuden tilaston 'Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden ulkomaankauppa'. Lisäksi Luke on aloittanut selvityksen satelliittidatan hyödyntämisestä peltokasvitilastojen tuotannossa.
- Traficom on hyödyntänyt alusten AIS-dataa (sijaintitietoa).
- Tulli on kehittänyt EU-maiden välisen EU-tavaraviennin kuukausittaisen mikrodatan vaihtoa (vaihto alkaa 5/2020).
- ETK:n asiahallintarekisteriä on hyödynnetty uuden Ulkomaantyön vakuuttaminen ja lähetetyt työntekijät -tilaston laatimisessa.
- Tilastokeskus on kehittänyt yhdistelmätiedonkeruuta (weblomake ja haastattelutiedonkeruu) henkilö pohjaisissa tiedonkeruissa kuten työvoimatutkimuksessa, kuluttajatutkimuksessa ja suomalaisten matkailutiedonkeruussa. Lisäksi TK on kehittänyt uusien tietoaineistojen (mm. kaupan tuotekohtaiset hintatiedot, tulorekisteri) hyödyntämistä tilastokäytössä ja hallinnollisten aineistojen vastaanottoprosessia.

- Ilmatieteen laitos¹ ja TTL² ovat lisänneet avoimen datan jakelua ja helpottaneet avoimen datan käyttöä. Myös THL:llä on laajat avoimen datan aineistot³ sekä ohjeet ohjelmointirajapintojen luomisesta ao. aineistoihin.

¹ Säähavainnot vuodesta 1959 lähtien asemasta ja vuodesta riippuen 3h -1min välein. Helsinki Kaisaniemestä osa havainnoista vuodesta 1844 alkaen ja Sodankylästä vuodesta 1900 alkaen.

² Työelämä tieto: Avointa tietoa työelämän ilmiöistä sekä työn ja terveyden vuorovaikutuksesta. www.tyoelamatieto.fi

³ <https://thl.fi/fi/tilastot-ja-data/aineistot-ja-palvelut/avoin-data>

25.5.2020

- Luke on jatkanut maataloustilastojen modernisointia lisäämällä y-tunnusten käyttöä maatilojen tunnistetietona, mikä mahdollistaa aineistojen paremman yhdistelyn muun yritysaineiston kanssa.
- Tulli on lisännyt ULJAS-tilastotietokantaan ennakkotietoja käsittävän kuution.
- TTL on tehnyt työterveyshuollon toimintatietojen kansallisen mittariston.
- ETK on kehittänyt Suomen eläkkeensaajista digijulkaisun, josta on linkit tilastotietokantaan.
- THL:n tilastosarjassa julkaistiin useita uusia väestön terveyttä ja hyvinvointia koskevia tilastoja.
- TK:lla on monivuotinen verkkouudistus käynnissä. Hankkeessa uusitaan verkkopalvelut ja tilastojen perusjulkaiseminen. Uusi verkkopalvelu otetaan vaiheittain käyttöön vuoden 2020 aikana.
- TK on uudistanut useiden tilastojen julkistamista ja kehittänyt tilastointia mm. kansantalouden tilinpitoa, vuokratilastoa, liikevaihto- ja volyyymikuvaajia, suomalaisten matkailua ja rakennusten arvottamista. Myös kokeellisten tilastojen tuotanto on Tilastokeskuksessa aloitettu talouden pikaestimaattien, päätoimialojen liikevaihtoennakon, riistaonnettomuuksien, työvoimavirtojen ja vuokramökkityltilastojen osalta.

- THL on kehittänyt metatietojen ja otostutkimusten vastausprosenttien tarkempaa raportointia.
- MIGRI:ssä on arvioitu Eurostatin tilastomääritelmien ja niistä operationalisoitujen kanta-kyselyiden oikeellisuutta ja ajantasaisuutta.
- ETK:ssa on yhdenmukaistettu käsitteitä eri tilastojen välillä.
- Maanmittauslaitos on tehnyt kaikille avoimen eOppiva-verkkokurssin ”[Paikkatiedoilla parempia päätöksiä](#)”.
- Tiedonhallinnan koulutusta on järjestetty Sykessä.
- SAS-koulutusta on tarjottu Tilastokeskuksessa ja Lukessa.
- Uuden yritystilastoasetuksen (FRIBS) koulutusta on tarjottu Tilastokeskuksessa ja Tullissa.

1.3 Muutoksia tilastotehtävissä

TEM:n Työnvälitystilaston julkinen jakelu TK:n StatFin-palveluun

Työ- ja elinkeinoministeriön Työnvälitystilaston julkisessa jakelussa olevat keskeiset tiedot on julkaistu Tilastokeskuksen StatFin-tietokannassa helmikuusta 2019 alkaen. Syksyyn 2018 asti tiedot julkaistiin työ- ja elinkeinohallinnon omassa ToimialaOnline –tilastotietokannassa.

Merkittävänä tekijänä tehtävien siirrossa oli se, että Työnvälitystilaston tiedot ovat entistä suuremman käyttäjäkunnan saatavilla, helposti löydettävissä, myös ruotsiksi ja englanniksi. Tällä hetkellä Työnvälitystilaston tiedoista julkaistaan StatFin-tietokannassa n. 50 taulukkoa kuukausittain ja seitsemän taulukkoa kolmannesvuosittain ja kuusi taulukkoa puolivuositteittain ja vuosittain.

25.5.2020

Ensimmäisen julkistamisen jälkeen taulukoita on tietotarpeen mukaan lisätty palveluun.

Liikenteen virallisten tilastojen siirto Tilastokeskukseen

Liikenne- ja viestintäministeriön (LVM) hallinnonalan virastouudistuksen yhteydessä vuoden 2018 alussa Tilastokeskus ehdotti virallisten liikenne- ja viestintätilastojen organisoinnin selvittämistä. LVM ja valtiovarainministeriö asettivat yhteistyöryhmän (TK, Traficom ja Väylävirasto), jonka tehtävänä oli laatia esitys ja toimenpide-ehdotukset virallisen tilastoinnin keskittämisestä ja tilastoinnin pidemmän aikavälin kehittämissuunnitelman laatimisesta.

Vuoden 2019 alussa virastot asettivat yhteisen liikennetilastojen kehittämishankkeen (Liivi) tilastoinnin selvittämiseksi. Tilastokeskuksen vetämänä toteutettiin virastojen yhteinen esiselvitysprojekti, josta laadittiin raportti tilastoinnin keskittämisen käytännön vaihtoehtoista sekä niiden rahoittamisesta.

Traficom, Väylävirasto ja Tilastokeskuksen yhteisellä päätöksellä päädyttiin virallisten liikennetilastojen keskittämiseen Traficomista Tilastokeskukseen. Tilastokeskuksen vastuulle siirtyivät vuoden 2020 alusta alkaen Kauppalaivasto-, Kotimaan vesiliikenne-, Ulkomaan meriliikenne-, Tie- ja Rautatietilastot. Uutena tilastona perustettiin Ilmaliikenne-tilasto vuoden 2020 alusta alkaen.

Liikennetilastojen keskittäminen Tilastokeskukseen palvelee myös tilastojen käyttäjiä. Liikennetilastojen siirron myötä liikenteen virallinen tilastointi julkaistaan jatkossa yhdessä paikassa ja tieto on yhtenäisempää ja käytettävämpää.

Liikennealan tilastoinnin jatkokehittämistoimia on jo tunnistettu tilastojen siirtoprojektin yhteydessä ja työ tulee jatkumaan Tilastokeskuksen, Traficom ja Väyläviraston asiantuntijoiden yhteistyönä.

Luonnonvarakeskuksen ja Tilastokeskuksen yhteistyön lisääminen selvittelyn alla

Tilastokeskus ja Luonnonvarakeskus (Luke) ovat tehneet hyvää ja molempia osapuolia hyödyntävää yhteistyötä Luken perustamisesta lähtien vuoden 2015 alusta. Yhteistyö on jatkoa jo aikaisemmin toimineelle tilastotoimen yhteistyöryhmälle, johon kuuluivat edustajat maa- ja metsätalousministeriöstä, Tilastokeskuksesta, Maa ja -metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta, Maaseutuvirastosta, Elintarviketurvallisuusvirastosta, Maanmittauslaitoksesta, Metsäntutkimuslaitoksesta, MTT Taloustutkimuksesta, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksesta ja Suomen ympäristökeskuksesta.

Vuonna 2019 Luken ja MMM:n yhteistyön tavoitteet päivitettiin entistä konkreettisimmiksi. Kehittämisen tavoitteena on laadukas ja kustannustehokas tilastotuotanto ja tietojen julkaiseminen. Tavoitteena on myös parantaa tietojen saatavuutta ja käytettävyyttä. Vuosina 2019 ja 2020 yhteistyössä painotetaan tilastojen jakelupalveluita, tilastotiedonkeruita, tutkijapalveluja ja rekistereiden kehittämistä. Ensimmäisenä selvitettiin TK:n ja Luken yhteistyömahdollisuuksia tilastojen jakelussa. Yhteisen tekemisen hyötyjä ovat kustannustehokkuus, aineistojen yhdisteltävyys ilmiöitä korostaen sekä yhteinen julkistuskalenteri.

Lisäksi kartoitettiin mahdollisuutta laajentaa tiedonkeruun yhteistyötä säännöllisesti toistuviin tiedonkeruuihin. Tavoitteena tiedonkeruuyhteistyön tiivistämisellä on mm. tiedonantajien vastausrasituksen vähentäminen esimerkiksi yhdistämällä tiedonkeruita sekä kustannustehokkuus. Alustavasti on myös kartoitettu potentiaalisia Luken tilastoaineistoja, joita voitaisiin jakaa TK:n tutkijapalvelun (Fiona) kautta. Rekisterien kehittämistä on selvitetty osana Luken tilastollisen maatalous- ja puutarhayrityksrekisterin (Mapun) uudistamista.

25.5.2020

1.4 SVT-neuvottelukunnan toiminta

SVT-neuvottelukunnan toimikausi on 1.3.2018-31.12.2019 ja neuvottelukunnan työhön osallistuvat kaikki virallisten tilastojen tuottajat sekä Rikosseuraamuslaitos. Neuvottelukunta kokoontui toimintavuoden aikana seitsemän kertaa.

Vuonna 2019 kokouksissa käsiteltiin mm. hallitusohjelmaa, TK:n strategiaa, tieto- ja tilastoekosysteemiä, sidosryhmien toiveita, Luken verkkojulkaisuja ja graafeja, ETK:n julkistamisuudistusta, Kelan avoimen datan palvelua, TK:n kokeellisia tilastoja, TTL:n tilastotuotantoa, TK-MML paikkatietoyhteistyötä, Syken ympäristötiedon uusia menetelmiä ja kanavia, TEMin työnvälitystilaston jakelua, SDG-raportointia sekä tulorekisterin hyödyntämistä tilastotuotannossa. Lainsäädännön osalta käsiteltiin tilastolain päivittämistä ja saavutettavuusdirektiivin vaatimuksia. Kansainvälisistä asioista kokouksissa käsiteltiin Suomen EU-puheenjohtajuutta sekä UNECE:n ja ESSC:n tilastokokousten kuulumisia.

Toimintavuoden aikana järjestettiin seminaari isojen data-aineistojen käsittelystä. Seminaarissa Aleksi Koponen (VM) piti esityksen Julkisen hallinnon tekoälyohjelmasta Auroran AI:sta, Petri Takala (Gofore) esityksen data analytiikan hyödyntämisestä päätöksenteon tukena ja Jan Juslen (Väylävirasto) esityksen datan käytöstä ja analytiikan kehittämisestä Väylävirastossa.

SVT-sarjaan lisättiin uutena tilastona Luken Puupelletit -tilasto. SVT-sarjasta poistettiin Tullin Korkean teknologian tilasto, jonka Tulli on lakkauttanut. Vuoden 2019 lopulla SVT-tilastoluettelossa oli 244 tilastoa, joista 211 tilastoa (86 %) julkaistiin toimintavuoden aikana.

SVT-viestintäverkoston tavoitteena on keskustella ja suunnitella SVT-tuottajien yhteistä viestintää sekä vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia viestinnän eri teemoista. Vuosittain on kokoonnuttu valitun teeman ympärille. Ajankohtaista tietoa välitetään myös sähköpostilistalle. Vuoden 2019 kokoontuminen päätettiin siirtää vuoden 2020 alkuun, sillä teemana oli videotuotanto ja verkostolle esiteltiin Tilastokeskuksen uutta studiota, jossa tuotetaan säännöllisesti tilastouutisia ja tilastoalan keskusteluja somekanaviin.

1.5 Tilastojen läpivalaisutoiminta

Tilastotoimessa on vuodesta 2007 lähtien ollut käytössä tilastojen läpivalaisumenetelmä, jossa kartoitetaan läpivalaistavan tilaston toimintatavat, tuodaan esiin tilastoon kohdistuvat parantamishdotukset ja edistetään tilaston hyviä käytänteitä ja autetaan niiden levittämisessä tilastotoimesta vastaavissa organisaatioissa. Läpivalaisua on hyödynnetty Tilastokeskuksen, Tullin, Luken ja THL:n tilastotuotannossa. Myös Kela ja ETK ovat kiinnostuneita menetelmästä.

Läpivalaisun ohjausryhmä koostuu tilastotuotanto-, laatuhallinta- ja tilastomenetelmäasiantuntijoista. Ohjausryhmä valitsee läpivalaistavat tilastot ja kokoaa läpivalaisutiimit, vastaa uusien läpivalaisijoiden koulutuksesta ja tukee läpivalaisujen tekemistä sekä seuraa kehittämissuunnitelmia ja levittää tietoa hyvistä käytänteistä.

Ohjausryhmän puheenjohtaja on Tilastokeskuksesta. Lisäksi ohjausryhmään kuuluvat asiantuntijat Tilastokeskuksen tilastoyksiköistä, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksesta, Luonnonvarakeskuksesta ja Tullista. Vuoden 2019 loppuun mennessä on läpivalaistettu kaikkiaan 106 tilastoa ja näihin oli osallistunut 247 läpivalaisijaa.

Vuonna 2019 läpivalaistiin yhdeksän tilastoa, joihin osallistui 51 henkilöä (läpivalaisijat ja kohdetilastojen edustajat).

25.5.2020

Läpivalaistut tilastot olivat:

- Joukkoviestintätilasto (TK)
- Suomalaiset tytäryhtiöt ulkomailla (TK)
- Erikoissairaanhoido (THL)
- Teollisuuspuun kauppa (Luke)
- Oppilaitosten aikuiskoulutus (TK)
- Maksutase (TK)
- Yhteisöverolaskelma (TK)
- Lastensuojelu (THL)
- Puun energiakäyttö (Luke)

1.6 Metatiedot ja luokitukset

Kaikessa metatietotyössä tavoitellaan yleisellä tasolla parempaa semanttista yhteen toimivuutta. Tämä tarkoittaa sitä, että tiedon siirtyessä järjestelmästä ja organisaatiosta toiseen sen merkitys ei muuttuisi vaan säilyisi samana. Yhteiseen työhön osallistumalla edistetään yhteisten kuvausmallien, luokitusten ja määritelmien käyttöä ja voidaan vaikuttaa niiden käytettävyyteen ja kattavuuteen.

Tilastoalan standardiluokitukset (JHS 186) julkaistiin kansallisessa koodistot.fi-palvelussa. Koodistot.fi on osa Digi- ja väestötietoviraston (DVV, ent. VRK) ylläpitämää yhteentoimivuusalustaa, joka tuotettiin YTI-hankkeessa. Tulorekisterissä otettiin käyttöön ns. TK10-ammattiluokitus, joka on versio kansallisesta suosituluokituksesta, Ammattiluokitus 2010:stä.

THL:n sote-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmässä on käsitelty laajemmin tietoarkkitehtuuriin liittyviä kysymyksiä, mutta ryhmä ohjaa myös sosiaali- ja terveysalan koodistopalvelun toimintaa. Tilastokeskus on jäsenenä ryhmässä.

Tilastokeskus oli mukana Ydinsanastoryhmän (YSR) ja Käsittemalliryhmän (KMR) toiminnassa.

Toimialaluokituksen (suom. TOL, engl. NACE) uudistustyö käynnistyi Eurostatissa. Tilastokeskus on mukana työryhmässä, jossa käydään läpi luokituksen tulleita muutosehdotuksia ja laaditaan luonnos uudeksi toimialaluokitukseksi. Suomen kansallinen toimialaluokitus (TOL) vastaa NACEa nelinumerotasolle asti. Kansallisen luokituksen päivitysprosessi käynnistyy, kun NACEn uudistus on riittävän pitkällä.

Tilastotiedon yleistä käsitemallia (GSIM) on työstetty UNECEn työryhmässä. GSIM on tärkeä osa Tilastokeskuksen tietoarkkitehtuuria, ja sen käytäntöön soveltamisen yksityiskohtia on pohdittu yhdessä Ruotsin tilastoviraston kanssa.

2 Tilastokeskus ja tilastotoimen yhteistyön edistäminen

Tilastokeskuksen tehtävänä⁴ on huolehtia valtion tilastotoimen yleisestä kehittämisestä yhteistyössä muiden valtion viranomaisten kanssa. Myös EU:n tilastoasetus (223 / 2009) korostaa kansallisen tilastoviraston roolia tilastotoimen, tuotannon ja jakelun koordinoinnissa.

Tilastokeskus toteuttaa yhteistyötehtävänsä SVT-neuvottelukunnan, pääjohtajatapaamisten ja koordinaattoriverkostonsa kautta, kansainvälisessä

⁴ Laki Tilastokeskuksesta (48 /1992)

25.5.2020

tilastoalan yhteistyössä ja lainsäädännön valmistelussa sekä tiedottamalla, kouluttamalla, sopimalla ja yhteistyöllä asioiden valmistelussa.

2.1 Pääjohtajatasen tapaamiset

Pääjohtajatasen tapaamisia pidetään keskeisten tilaston tuottajien, rekisteriviranomaisten ja tietojen käyttäjien kanssa vuosittain keskimäärin 6-10 kappaletta. Toimintavuonna järjestettiin 10 kokousta 13 yhteistyökumppanin kanssa. Alla on lista kokouksista ja keskeisistä käsitellyistä asioista. Jokaisessa kokouksessa on mainittujen asioiden lisäksi käsitelty virastojen ajankohtaisia asioita ja muita asioita.

- MMM, Luke ja TK: TK-Luke yhteistyön mahdollisuudet (tiedonkeruut, julkistamiset, tutkijapalvelut).
- OKM, OPH ja TK: Kansallinen opiskeluoikeuksien ja suoritusten integraatiopalvelu (KOSKI) ja varhaiskasvatuksen tietovaranto (Varda), tietopalvelusopimus ja koulutustilastojen käyttö OPH:ssa, OECD:n koulutusindikaattorityö, vapaa-aikatutkimuksen tulokset ja suunnitelmat ajankäyttötutkimus 2020 osalta.
- YM, Syke ja TK: Ympäristönsuojelun sähköisen valvonnan YLVA-tietojärjestelmä, Kasvihuonekaasuinventario, Kiertotalous ja jätetilastot, Rakentaminen, asuminen ja ympäristö.
- Kela ja TK: Kelan tietopalvelut, tietopolitiikka ja TK:n strategia.
- Kuntaliitto ja TK: Kuntatieto-ohjelman vaikutukset, maakunta- ja sote-uudistuksen tilannekatsaus.
- MML ja TK: tietopolitiikka ja paikkatietopoliittinen selonteko, paikkatietoyhteistyö, sijaintitiedon arkkitehtuurimalli, huoneistotietojärjestelmä, kiinteistöverotuksen uudistaminen ja rakennusten verotusarvo, Virasto 2020-luvulle.
- Suomen Pankki ja TK: Big data ja sen kehittäminen, green finance, rahoitusmarkkinoiden digitalisaatio, yhteistyösopimus.
- THL ja TK: tutkimusinfrastruktuuriyhteistyö, tilastoviranomaisten toimintamalli yhteisten palvelujen kehittämisessä, hyvinvointitalous, uudistettu yhteistyösopimus.
- Verohallinto ja TK: Tulorekisterin vaikutukset TK:n tilastotuotantoon, kansantalouden tilinpidon kehittämishankkeiden vaikutukset aineistotoimituksiin, varainsiirtoverouudistus ja merkitys TK:n tilastotuotannossa, Verohallinnon kokemukset Suomi.fi -palvelusta.
- VTV ja TK: SDG-indikaattorit, TK:n kokeelliset tilastot.

2.2 Yhteistyö YK:n kestävä kehityksen indikaattoreista

Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) Agenda 2030 tavoitteiden edistymistä seurataan kestävä kehityksen (Sustainable Development Goals, SDG) -indikaattoreiden avulla. Tilastokeskus toimii Suomessa SDG-indikaattoreiden yhdyspisteenä (focal point) YK:hon päin ja koordinoi kansallista SDG-indikaattoreiden tuottamista.

25.5.2020

Vuoden 2019 alussa julkaistiin kansallisten indikaattoreiden tietokanta, josta indikaattorien seurantatiedot ovat kaikkien saatavissa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Jatkossa Tilastokeskus ylläpitää ja päivittää indikaattoritietokannan tietoja sekä kehittää sen kattavuutta.

Loppukeväästä Tilastokeskus asetti YK-indikaattoreiden yhteistyöryhmän tukemaan indikaattoreiden ylläpitämistä ja jatkokehittämistä. Yhteistyöryhmään kuuluvat Tilastokeskuksen ohella edustajat Valtioneuvoston kansliasta, Ulkoministeriöstä sekä tärkeimmistä tiedontuottajaorganisaatioista Luonnonvarakeskuksesta, Suomen ympäristökeskuksesta ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta.

YK-indikaattoreiden tiedontuottajina on lisäksi 20 muuta organisaatiota. Tuottajaorganisaatioita ovat mm. osa SVT-tuottajista, ministeriöitä, muita viranomaisia ja tutkimuslaitoksia. SVT organisaatioiden mukana olo ja vahva rooli SDG-indikaattoreiden tuottamisessa takaa laadukkaan tiedon tuotannon. Läheinen yhteistyö hallinnon kanssa on erityisen tärkeää kestävä kehityksen toimeenpanon ja seurannan takia.

Tällä hetkellä Suomessa pystytään kansallisesti tuottamaan tietoa 66 % YK:n 244 SDG-indikaattorista. Tulevina vuosina tiedontuottajat pyrkivät kasvattamaan YK-indikaattoreiden kansallista saatavuutta nykyisestä.

Suomea koskevat SDG indikaattorit löytyvät [Kestävän kehityksen YK-indikaattorit \(Agenda2030\) -sivustolta](#).

2.3 Suomen tilastoalan EU-puheenjohtajakausi

Suomi toimi EU:n puheenjohtajamaana (EUPJ-maa) 1.7-31.12.2019 ja Tilastokeskus vastasi Neuvoston tilastoryhmän ja tilastoalan puheenjohtajatehtävistä. EUPJ-maa suunnittelee, priorisoi, järjestää sekä edistää EU:n neuvoston työtä ja neuvottelee jäsenmaiden puolesta suhteessa muihin toimielimiin.

Valmistautuminen puheenjohtajuuteen aloitettiin noin vuotta ennen varsinaisen puheenjohtajakauden alkua osallistumalla mm. erilaisiin valtion järjestämiin koulutuksiin sekä vierailemalla EU:n neuvoston ja parlamentin yhteistyötahojen luona. Yhteistyötä tehtiin myös edeltävän ja tulevan EUPJ-maan, Romanian ja Kroatian, kanssa.

Suomen puheenjohtajuuskaudelle jatkui Muuttoliikettä ja kansainvälistä suojelua koskevan tilastoasetuksen käsittely. Asetuksessa muutettiin erityisesti turvapaikanhakua ja turvapaikanhakijoita koskevat osat. Suomen kaudella asetusta käsiteltiin neuvoston tilastotyöryhmän kokouksissa, kirjallisin menettelyin ja kahdenvälisin neuvotteluin. Suomi sai neuvoteltua ns. poliittisen sovun jäsenmaiden, komission ja EP:n kesken.

Suomessa turvapaikanhakua koskevat tilastot laatii Maahanmuuttovirasto (MIGRI), ja asetusvalmisteluun osallistui myös sisäministeriön asiantuntija. Asetuksen tekniset loppuvaiheet (kääntäminen EU:n eri kielille ja lopulliset viralliset hyväksynät) jäivät Kroatian kaudelle.

Toinen keskeinen käsitellyssä ollut asetus oli Sisämarkkina- ja Euroopan tilasto-ohjelma vuosille 2021–2027. Tilastojen osalta siinä sovitaan Euroopan tilastojen laajuuden ja rahoituksen puitteista. Tämän asetuspaketin koordinointi kuuluu työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla toimivan neuvoston Kasvun ja kilpailukyvyn työryhmälle, jonka puheenjohtajatiimin kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä.

25.5.2020

Lisäksi Suomen kaudella hyväksyttiin ja julkistettiin EU:n virallisessa lehdessä aiempien puheenjohtajamaiden neuvottelemat puiteasetukset yritystilastoista ja sosiaalitulastokyselyistä (FRIBS ja IESS).

Tilastoalan puheenjohtajuustiimi sai kiitosta Muuttoliikeasetuksen sopimuksen aikaansaamisesta sekä suunnitelmallisesta ja avoimesta työskentelystä.

2.4 Kansainvälinen yhteistyö

Tilastokeskus toteuttaa Suomen kansainväliset tilastotoimintaa koskevat velvoitteet omassa toiminnassaan ja koko tilastotoimesta vastaavana yleisviranomaisena.

Tilastokeskuksen pääjohtaja on jäsenenä Euroopan tilastojärjestelmäkomiteassa (European Statistical System Committee, ESSC). Komitea ohjaa Euroopan tilastojärjestelmän (ESS) toimintaa ja ottaa kantaa komission tilastolainsäädäntöehdotuksiin. Lisätietoa ESS-tilastojärjestelmästä on liitteessä 2.

YK:n tilastokomissio toimii korkeimpana kansainvälisenä tilastoalan elimenä. Komission jäsenenä on 24 jäsenmaata. Komission vuosittaiseen istuntoon ovat kutsuttuja varsinaisten jäsenten ohella myös muiden YK-maiden edustajat. Tilastokeskuksen pääjohtaja osallistui Suomen edustajana istuntoon vuonna 2019. Komission istunnossa käsiteltiin kansainvälisten tilastojen kehitystyötä, mm. kestävä kehityksen seurannan indikaattoreita sekä hyväksyttiin globaaleja suosituksia, ohjeita ja standardeja.

Tilastokeskuksen pääjohtaja nimitettiin vuonna 2019 YK:n korkean tason työryhmän High-level Group for Partnership, Coordination and Capacity Building for Statistics for the 2030 Agenda for Sustainable Development (HLG-PCCB) jäseneksi. HLG-PCCB:n tehtävänä on YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden toteutusprosessin strateginen johtaminen tilastojen ja raportoinnin osalta.

YK:n Euroopan talouskomission (UNECE) Euroopan tilastokonferenssi (Conference of European Statisticians, CES) on tilastoalan yhteistyöelin, johon kuuluu Euroopan maiden lisäksi mm. Yhdysvallat, Kanada, Australia ja Uusi-Seelanti. CES kokoontuu vuosittain seminaariin keskustelemaan ja hyväksymään tilastotoiminnan kehittämistoimia.

CES:n toimintaa ohjaa CES:n hallitus, jonka puheenjohtajana toimii Tilastokeskuksen pääjohtaja (kaudet 2016-2018 ja 2019-2021). CES:n hallitus pyrkii edistämään tilastotoimen kehittämistä UNECE:n alueella ja muualla, myös yhdessä muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa (mm. Eurostat ja OECD). Ajankohtaiset aiheet, kuten uudet aineistolähteet ja kansallisten tilastovirastojen rooli tilasto- ja datavirastoina, ovat olleet CES:n agendalla vuonna 2019.

CES:n hallitus tekee tiivistä yhteistyötä OECD:n tilasto- ja tilastopoliittisen komitean (Committee on Statistics and statistical policy, CSSP) kanssa. Komitean tärkeimpiä tehtäviä ovat OECD:n järjestöpolitiikkojen tilastollinen tukeminen, tilastointipuitteiden kehittäminen, tilasto-osaston toiminnan priorisointi ja tilastointiohjeiden antaminen jäsenmaille. Tilastokeskuksen pääjohtaja on osallistunut komitean vuosittaiseen konferenssiin.

2.5 Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismaisten tilastovirastojen pääjohtajaverkosto kokoontui vuonna 2019 kaksi kertaa. Toinen näistä tapaamisista oli tilastovirastojen pääjohtajien ja johtajien kokous ja seminaari, jossa keskusteltiin ajankohtaisista teemoista. Tilaisuuteen osallistui noin 40 henkeä. Kokous järjestettiin Suomessa ja Tilastokeskuksen pääjohtaja Marjo Bruun isännöi kokousta.

25.5.2020

Nordic Statistical Meeting 2019 (NSM2019) järjestettiin Helsingissä 26.-28.8.2019. Osallistujia oli 404. Konferenssin tieteellinen sisältö koostui neljästä sessiosta (Getting Hold of Data, Processing and Analysing, Delivering and Communicating, Facing the Future) sekä neljästä erilliskurssista (Machine Learning, GIS – Geographical Information Systems, Video Communication, Nowcasting). Tilastokeskus kompensoi kaikkien ulkomailta tulevien osallistujien konferenssiin matkustamisesta aiheutuneet päästöt.

Pohjoismaisen tilastoyhteistyön yhtenä toimintamuotona on tiedon ja kokemusten vaihto sekä ideoiden ja kehittämistyön hyötyjen jakaminen. Tätä varten toimii pohjoismainen tilastoyhteistyön kontaktiverkosto. Verkosto koostuu 49 verkostoryhmästä. Ryhmistä seitsemän on ns. johtajaryhmiä ja muut ryhmät toimivat asiantuntijoiden verkostoina. Verkostoryhmät on muodostettu tilastoaiheittain tai muun tilastotoiminnan mukaan. Jokaisessa verkostoryhmässä on jokaisesta Pohjoismaasta 1-2 edustajaa, ns. yhteyshenkilö. Myös Ahvenanmaan, Färsaarten ja Grönlannin edustajat on nimetty jokaiseen ryhmään. Ryhmien puheenjohtajina toimivat rotaatioperiaatteen mukaisesti eri Pohjoismaiden edustajat. Suomen yhteyshenkilö toimi vuonna 2019 puheenjohtajana 11 verkostoryhmässä.

Verkostoryhmien pääasiallinen tavoite on tarjota asiantuntijankemysten ja -kokemusten vaihtoa. Verkoston ryhmien toimintaa ja tarpeellisuutta tarkastellaan vuosittain. Suomi toimi vuonna 2019 pohjoismaisen verkoston puheenjohtajana ja laati vuosittaisen raportin verkostoryhmien toiminnasta. Raportin mukaan toiminnan aktiivisuus vaihteli ryhmittäin, noin puolet ryhmistä järjesti kokouksia. Ryhmät järjestivät harvemmin erillisiä fyysisiä kokouksia, mutta muiden kansainvälisten kokousten yhteydessä on järjestetty lukuisia tapaamisia. Näiden kokousten määrä on pysynyt samanlaisena viime vuosina. Ryhmien yhteistyö koettiin tärkeäksi. Suuri osa ryhmien puheenjohtajista raportoi olevansa tyytyväinen oman ryhmänsä toimintaan.

Pohjoismaisen sosiaaliturvan ja terveystilastojen komitean (NOSOSKOn ja NOMESKOn) vuosikokous pidettiin syyskuussa Suomessa (Kolilla). Aiheena oli erityisesti vuositilaston uudistaminen digijulkaisuksi sekä tietokannan kehittäminen.

2.6 Kansainvälinen konsultointi

Tilastokeskuksen kansainvälistä konsultointitoimintaa toteutettiin vuonna 2019 Albaniassa, Bosnia-Hertsegovinassa, Georgiassa, Kyproksen turkkilaisyhteisössä, Turkissa, Venäjällä ja Laosissa. Tilastokeskus myös isännöi vuoden aikana useita kansainvälisiä opintovierailuja, mm. Armeniasta, Ukrainasta ja Turkista.

Asiantuntijayhteistyötä toteutettiin erityisesti osana EU:n ehdokas- ja naapuruuspolitiikan maiden twinning- ja TAIEX-projektijärjestelyjä sekä Maailmanpankin twinning-järjestelyjen kautta ja useilla tilastotoimen osa-alueilla: mm. yritystilastojen, yritysrekisterin, kansantalouden tilinpidon ja maksutaseen, ympäristötilinpidon, metatietojärjestelmien kehittämisen ja tilastollisen tietosuojan alueilla. Tilastokeskuksesta osallistuttiin Laos-Luxemburg-tilastoyhteistyöprojektiin ympäristötilinpidon osa-alueella.

YK:n virallisen tilaston peruseriaatteiden mukaisesti toiminnan yleisenä tavoitteena oli tarjota kumppanimaiden tilastoviranomaisille tukea käynnissä olevissa kehittämisprosesseissa. Hankkeiden avulla myös vahvistettiin Tilastokeskuksen kansainvälistä näkyvyyttä, luotiin yhteistyöverkostoja ja myötävaikutettiin oman henkilöstön osaamisen kehittämiseen.

25.5.2020

3 Kustannukset ja henkilötyövuosimäärät

Vuonna 2019 tilastotoimen kokonaiskustannukset olivat 81,3 miljoonaa euroa ja henkilötyövuosimäärä 983 htv. Kokonaiskustannukset kasvoivat 849 000 euroa (+1%) mutta henkilötyövuosimäärä laski 27 htv (-3%). Henkilötyömäärän laskuun vaikutti erityisesti Tilastokeskuksen htv-määrän laskeminen 29 henkilötyövuodella.

Taulukko 1: Kansallisen tilastotoimen kustannukset (1000 euroa) ja henkilötyövuosimäärät (HTV), 2018–2019 ⁵

	2019	2019	2019	2018	2018	2018
yhteensä 1000 euroa	Tilasto- viranomaiset	muu kansallinen tilastotoimi	Yhteensä	Tilasto- viranomaiset	muu kansallinen tilastotoimi	Yhteensä
Välittömät kustannukset yhteensä	41 585	11 897	53 482	43 941	9 302	53 243
Välilliset kustannukset yhteensä	23 263	4 567	27 829	26 754	465	27 219
Tilastotoimen kustannukset yhteensä	64 847	16 464	81 311	70 695	9 767	80 462
Tilastotoimen henkilöstö yhteensä (htv)	862	95	956	889	93	983

4 Tilastotuotanto

Toimintavuoden aikana julkaistiin tietoja 283 tilastosta. Tilastojulkistuksia tehtiin 1266 kappaletta (taulukko 2), johon sisältyy mm. vuosi-, puolivuosi-, neljännesvuosi- ja kuukausijulkistuksia. Julkistusten määrä on suurempi kuin tilastojen määrä sillä osa tilastoista julkistetaan useamman kerran vuodessa.

Suomen virallisen tilaston SVT-sarjaan kuuluvia tilastoja julkistettiin 211 kappaletta, 75 % kaikista valmistuneista tilastoista. Euroopan tilastojärjestelmään kuuluvia tilastoja tuotettiin 127 kappaletta ja tietovirtoja Eurostatille lähetettiin 2661 kertaa eDamis tiedonsiirtojärjestelmän kautta.

Taulukossa 2 kuvataan virastoittain tuotettujen tilastojen ja julkistusten määrät sekä tiedonlähetyksen määrät Eurostatille. Taulukossa 3 kuvataan tilastotuotannon muutosta (2018-2019) virastoittain.

Taulukossa 4 kuvataan virastojen käyttämien aineistojen tietolähteitä. Kaikki virastot hyödyntävät olemassa olevia hallinnollisia rekistereitä, tietovarantoja ja muita (esimerkiksi yksityisen sektorin) aineistoja tilastojensa tuotannossa. Lomaketiedonkeruu, joka tehdään verkkolomakkeilla, muilla lomakkeilla tai haastattelututkimuksena, on merkittävää Tilastokeskuksessa, Luonnonvarakeskuksessa ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksessa. Tilastokeskuksen osuus kaikista lomaketiedonkeruista on 67% ja hallinnollisista

⁵ TTL tiedot puuttuvat vuosilta 2019-2018, MIGRIn tiedot puuttuvat vuodelta 2018

25.5.2020

tai muista tietolähteistä saatavista aineistoista 78%. Tilastokeskuksen osalta on tarkistettu vuoden 2018 tiedot tietoaineistojen osalta.

Taulukko 2: Tuotettujen tilastojen ja julkistusten lukumäärät 2019

Tilastotuotanto 2019					
virasto	julkaistujen tilastojen määrä	josta SVT-tilastot	josta ESS-tilastot	tietolähettykset Eurostatille (kpl)	julkistusten määrä (kpl)
Eläketurvakeskus	12	4	0	0	40
Kansaneläkelaitos	10	9	0	0	10
ETK-Kela yhteisjulkaisu	1	1	0	0	1
Ilmatieteen laitos	1	1	0	0	30
Liikenne- ja viestintävirasto	9	4	0	178	133
Luonnonvarakeskus	48	34	24	202	210
Maahanmuuttovirasto	11	0	3	142	132
Maanmittauslaitos	1	1	0	0	13
Suomen Ympäristökeskus	6	1	0	26	28
Työ- ja elinkeinoministeriö	1	1	0	0	15
Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinnin laitos	34	16	2	79	51
Tilastokeskus	140	137	96	1654	554
Työterveyslaitos	1	0	1	1	1
Tulli	8	2	1	379	48
yhteensä	283	211	127	2661	1266

25.5.2020

Taulukko 3: Tuotettujen tilastojen lukumäärät 2018-2019 virastoittain

virasto	Tilastojen tuotanto 2019	josta SVT- tilastot 2019	Tilastojen tuotanto 2018	josta SVT- tilastot 2018
Eläketurvakeskus	12	4	11	4
Kansaneläkelaitos	10	9	10	9
Kela-ETK yhteisjulkaisu	1	1	1	1
Ilmatieteen laitos	1	1	1	1
Liikenne- ja viestintävirasto	9	4	6	1
Luonnonvarakeskus	48	34	50	34
Maahanmuuttovirasto	11	0	8	0
Maanmittauslaitos	1	1	1	1
Suomen Ympäristökeskus	6	1	6	1
Työ- ja elinkeinoministeriö	1	1	1	1
Terveystieteiden tutkimuskeskus	34	16	38	17
Tilastokeskus	140	137	145	138
Työterveyslaitos	1	0	1	0
Tulli	8	2	8	2
yhteensä	283	211	287	210

* Vuoden 2018 tiedot eivät sisällä Liikenneviraston tietoja, sillä virastolla ei ollut toimintaa enää 2019

Taulukko 4: Virastoittain tietolähteiden lukumäärät 2018-2019

virasto	2019	2019	2018	2018
	tietoaaineistot (rekisterit, muut)	lomake- tiedonkeruu	tietoaaineistot (rekisterit, muut)	lomake- tiedonkeruu
ETK	6	0	4	1
Kela	2	0	2	0
Ilmatieteen laitos	1	0	1	0
Liikenne- ja viestintävirasto	10	0	8	0
Luonnonvarakeskus	12	29	13	30
Maahanmuuttovirasto	2	0	2	0
Maanmittauslaitos	1	0	1	0
Suomen Ympäristökeskus	6	0	6	0
Työ- ja elinkeinoministeriö	1	0	1	0
Terveystieteiden tutkimuskeskus	15	14	26	2
Tilastokeskus	253	89	221	82
Työterveyslaitos	2	0	2	0
Tulli	12	0	11	1
yhteensä	323	132	298	116

* Vuoden 2018 tiedot eivät sisällä Liikenneviraston tietoja, sillä virastolla ei ollut toimintaa enää vuonna 2019

* Tilastokeskuksen vuoden 2018 tietoja on korjattu

25.5.2020

Taulukossa 5 kuvataan virastojen tuottamien tuotteiden ja palveluiden määriä. Virastot tuottivat erilaisia valmistuotteita, palvelutietokantoja, indikaattorikokoelmia, vuosikirjoja, e-kirjoja, pdf-julkaisuja, tilastokatsauksia, verkkojulkaisuja jne.

Taulukko 5: Virastoittain tuotteiden ja palveluiden lukumäärät 2018-2019

	2019	2018
virasto	tuotteita ja palveluita	tuotteita ja palveluita
ETK	3	3
Kela	14	17
Ilmatieteen laitos	2	2
Liikenteen turvallisuusvirasto	10	9
Luonnonvarakeskus	7	7
Maahanmuuttovirasto	3	3
Maanmittauslaitos	1	1
Suomen Ympäristökeskus	8	1
Työ- ja elinkeinoministeriö	3	3
Terveys- ja hyvinvoinnin laitos	8	7
Tilastokeskus	58	56
Työterveyslaitos	1	0
Tulli	4	5
yhteensä	122	114

* Vuoden 2018 tiedot eivät sisällä Liikenneviraston tietoja, sillä virastolla ei ollut toimintaa enää vuonna 2019

25.5.2020

Liitteet:

Liite 1: Tilastoalan toimijat ja tuotanto

Kansallinen tilastotoimi on tilastoalan viranomaisten ja tilaston tuottajien verkosto, jonka osallistajat tuottavat Suomen virallisia tilastoja (SVT), Euroopan tilastojärjestelmän (ESS) tilastoja sekä muita tilastoja. Kansallinen tilastotoimi kattaa tilastoviranomaiset (4 kpl), tilastoja laativat viranomaiset (8 kpl) sekä muut SVT-tuottajat (2 kpl) (kuvio 1).

SVT-tilastojen tuotantoa ohjaavat SVT-neuvottelukunnan antamat suositukset sekä kansallinen tilastolaki (280 / 2004).

ESS-tilastojen tuotantoa säädellään Neuvoston ja Parlamentin tilastoasetuksilla. Euroopan tilastojärjestelmän (ESS) toimintaa ohjaava keskeinen säädös on EU:n tilastoasetus (223 / 2009) ja asetus Euroopan tilasto-ohjelmasta vuosille 2013-2017 (99 / 2013) (jatkettu vuoteen 2020).

Tilastoasetuksessa määritellään ESS kokonaisuus, sen organisointi ja pääasialliset tehtävät. Tilasto-ohjelma määrittää tilastojen kehittämisen ja tuotannon yleiset tavoitteet ko. vuosille, ja sitä tarkentavat vuosittaiset työohjelmat.

Tilastolaki (280 / 2004) määrittää tilastoviranomaisiksi Tilastokeskuksen (TK), Tullin, Luonnonvarakeskuksen (Luke) ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL). Tilastoviranomaisen lakisääteisenä tehtävänä on tilastojen laatiminen ja sillä on lakiin perustuva oikeus kerätä tietoja tilastotarkoituksiin tiedonantovelvollisuuden perusteella.

Tilastoviranomaiset tuottavat Suomen virallisia tilastoja (SVT), Euroopan tilastojärjestelmän (ESS) tilastoja ja muita tilastoja. Tilastokeskus on ainoa viranomainen, jonka päätehtävänä on tilastojen tuottaminen. Tilastokeskus toimii Euroopan Unionin suuntaan kansallisena tilastovirastona (National Statistical Institute) ja edustaa Suomea EU:n tilastoyhteistyössä ja muussa kansainvälisessä tilastoyhteistyössä. Myös muut tilastojen tuottajat osallistuvat kansainväliseen tilastoyhteistyöhön oman substanssialueensa osalta.

Tilastoviranomaisten lisäksi virallisia tilastoja laativia muita viranomaisia ovat Ilmatieteen laitos (FMI), Liikennevirasto (Livi), Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi), Maanmittauslaitos (MML), Maahanmuuttovirasto (Migri), Suomen Ympäristökeskus (Syke), Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) ja Työterveyslaitos (TTL). Nämä viranomaiset laativat tilastoja omalta toimialueeltaan hallussaan olevista, muuhun tarkoitukseen kerätyistä tiedoista. Ne voivat myös laatia tilastoja vapaaehtoisuuden perusteella kerätystä tietoaineistosta. Tilastojen laatimisen osalta niiden toimintaan sovelletaan tilastolakia. Työterveyslaitos ja Maahanmuuttovirasto tuottavat toimialueeltaan ESS-tilastoja. Muut edellä mainitut virastot tuottavat SVT-tilastoja ja osa myös ESS-tilastoja.

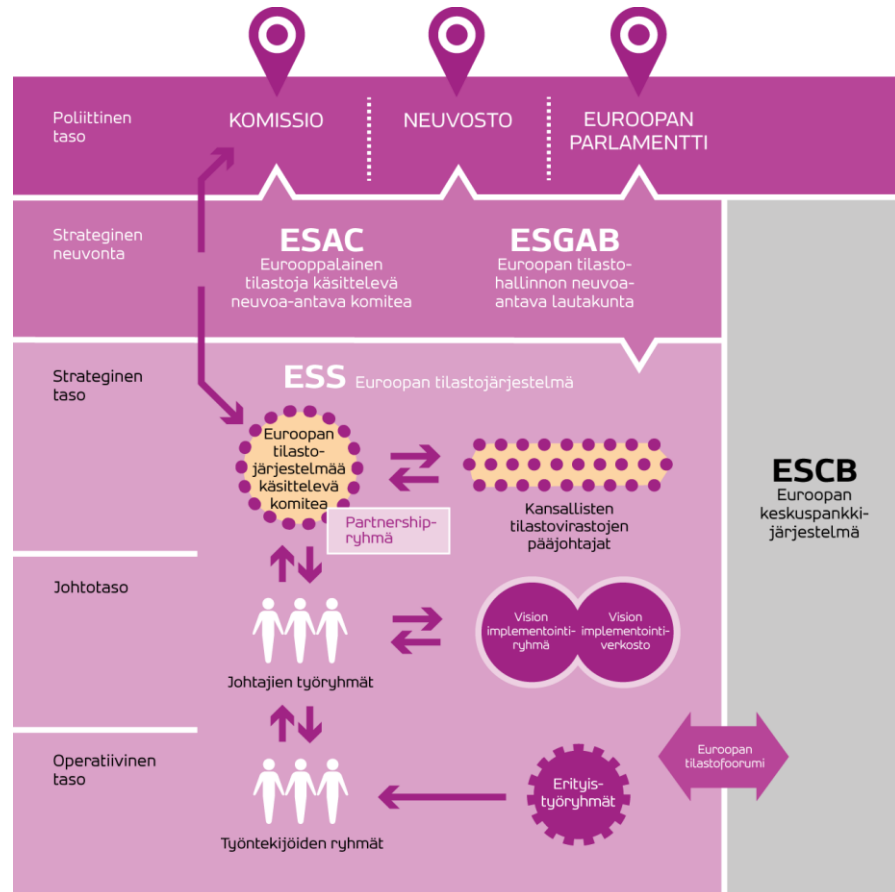
Valtion budjettitalouden ulkopuolisina virallisen tilaston tuottajina toimivat lisäksi Eläketurvakeskus (ETK) ja Kansaneläkelaitos (Kela). Laki Eläketurvakeskuksesta (397 / 2006) ja Laki Kansaneläkelaitoksesta (731 / 2001) edellyttävät näiden laitosten tuottavan toimialueeltaan tilastoja. Molemmat laitokset tuottavat SVT-tilastoja ja muita tilastoja keräämästään aineistosta.

25.5.2020

Liite 2: ESS-tilastojärjestelmä

ESS-tilastojärjestelmän hallintomalli käsittää useita eri tason ryhmiä, joissa kehitetään, implementoidaan tai seurataan tilastoalueiden ja tilastotuotantoa. Kuviossa 4 kuvataan ESS-järjestelmän hallintorakennetta.

Kuvio 4: ESS-hallintorakenne 2016

Euroopan tilastojärjestelmä komitean (ESSC) tehtävänä on käsitellä tilastojen kehittämiseen, tuottamiseen ja jakeluun liittyviä asioita. Eurostatin pääjohtaja toimii komitean puheenjohtajana ja kutakin jäsenmaata edustaa kokouksessa jäsenmaan kansallisen tilastoviraston pääjohtaja. Suomesta komitean kokouksiin osallistuu Tilastokeskuksen pääjohtaja Marjo Bruun.

ESSC kokousten valmistelua varten on perustettu ESS Partnership Group (PG), jonka tehtävänä on tukea ESSC-komitean työtä. Ryhmä koostuu neljästä kansallisten tilastovirastojen pääjohtajasta sekä Eurostatin pääjohtajasta. Lisäksi ryhmään kuuluvat EU-puheenjohtajuutta Neuvoston tilastotyöryhmässä hoitavan jäsenmaan tilastoviraston pääjohtaja. Ryhmän tehtävänä on muun muassa ehdottaa strategisia aiheita ESSC kokouksen käsittelyyn, edistää Eurostatin ja jäsenmaiden kansallisten tilastovirastojen yhteistyötä, arvioida ESSCn ja siihen liittyvien ryhmien toimintaa sekä antaa näkemyksensä ESSC kokousten asialistoista.

Asiakkaita ja käyttäjiä edustaa Euroopan tilastojen neuvoo-antava komitea (ESAC), joka koostuu käyttäjistä, tiedonantajista, tiedeyhteisöstä ja institutionaalisista käyttäjistä. Komitean tehtävänä on varmistaa, että asiakkaiden

25.5.2020

tarpeet ja tiedonantotaakka huomioidaan kehitettäessä monivuotista tilasto-ohjelmaa.

Euroopan tilastohallinnon neuvonantava komitea (ESGAB) tehtävänä on tuottaa riippumaton näkemys Euroopan tilastojen käytäntöjen (CoP) toimeenpanosta ESS-järjestelmässä.

Euroopan tilastofoorumin (ESF) tavoitteena on edistää Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) ja Euroopan tilastojärjestelmän (ESS) välistä yhteistyötä. Yhteistyössä varmistetaan yhteisten tilastoalueiden (kuten maksutasetilasto, rahoitustilastot, makrotaloustilastot ja kansantalouden tilinpito) kehittäminen, tuotanto ja laatu.

ESSC:n alla toimii kahdeksan johtajaryhmää, joista tilastoalueita edustavat maataloustilasto-, makrotaloustilasto-, sosiaalitalasto-, ympäristötilasto- ja yritystilastoryhmät. Lisäksi on menetelmiin, resursseihin ja tietohallintoon liittyvät omat johtajaryhmät. Kunkin johtajaryhmän alla toimii työryhmiä ja asiantuntijaryhmiä.

25.5.2020

Liite 3: Vuonna 2019 julkistetut SVT-sarjan tilastot

virasto	Tilaston nimi
ETK	Kokonaiseläkemenot
ETK	Suomen työeläkevakuutetut
ETK	Suomen työeläkkeensaajat
ETK	Tilasto Suomen eläkkeensaajista
FMI	Ilmastotilastot
Kela	Kelan asumistukitilasto
Kela	Kelan kuntoutustilasto
Kela	Kelan lapsiperhe-etuustilasto
Kela	Kelan opintoetuustilasto
Kela	Kelan sairausvakuustilasto
Kela	Kelan sotilasavustustilasto
Kela	Kelan työterveyshuoltotilasto
Kela	Kelan vammaisetuustilasto
Kela	Tilasto Suomen eläkkeensaajista
Kela	Tilasto Suomen työttömyysturvasta
MML	Kiinteistöjen kauppahintatilasto
Luke	Alueittainen lihantuotanto
Luke	Alueittainen maidontuotanto
Luke	Hakkuukertymä ja puuston poistuma
Luke	Kalan tuottajahinta
Luke	Kalan ulkomaankauppa
Luke	Kananmunien tuotanto
Luke	Kantorahatulot
Luke	Kaupallinen kalastus merellä
Luke	Kaupallinen kalastus sisävesillä
Luke	Kotieläinten lukumäärä
Luke	Käytössä oleva maatalousmaa
Luke	Lihantuotanto
Luke	Maatalous- ja puutarhayritysten rakenne
Luke	Maataloustuotteiden tuottajahinnat
Luke	Maatilojen sadonkäyttö
Luke	Maito- ja maitotuotetilasto
Luke	Metsien suojele
Luke	Metsä sijoituskohteena
Luke	Metsämaan omistus
Luke	Metsänhoito- ja metsänparannustyöt
Luke	Metsästys
Luke	Metsäteollisuuden puunkäyttö
Luke	Metsäteollisuuden ulkomaankauppa
Luke	Puun energiakäyttö
Luke	Puun kokonaiskäyttö
Luke	Puupelletit
Luke	Puutarhatilastot
Luke	Satotilasto
Luke	Teollisuuden ja kaupan viljan osto-, käyttö- ja varastotilastot
Luke	Teollisuuspuun hakkuut ja työvoima

25.5.2020

Luke	Teollisuuspuun kauppa
Luke	Vapaa-ajankalastus
Luke	Vesiviljely
Luke	Yksityismetsätalouden liike-tulos
SYKE	Hydrologiset havainnot
TEM	Työnvälitystilasto
THL	Alkoholijuomien hintakehitys
THL	Alkoholijuomien kulutus
THL	Hedelmöityshoidot
THL	Kotihoidon asiakkaat marraskuussa
THL	Lapsen elatus ja huolto ja isyyden selvittäminen
THL	Lastensuojelu
THL	Perinataalitulasto
THL	Rikos- ja riita-asioiden sovittelu
THL	Sairaaloiden tuottavuus
THL	Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut
THL	Sosiaaliturvan menot ja rahoitus
THL	Steriloinnit
THL	Synnynäiset epämuodostumat
THL	Terveystalouden menot ja rahoitus
THL	Toimeentulotuki
THL	Tupakkatulasto
TK	Adoptiot
TK	Ainevalinnat
TK	Aloittaneet ja lopettaneet yritykset
TK	Alueellinen yritystoimintatulasto
TK	Aluetilinpito
TK	Ammatillinen koulutus
TK	Ammattikorkeakoulukoulutus
TK	Ansio- ja elatusindeksi
TK	Asumisen energiankulutus
TK	Asunnot ja asuinolot
TK	Asuntojen vuokrat
TK	Asunto-osakeyhtiöiden talous
TK	Avoimet työpaikat
TK	Eduskuntavaalit
TK	Elinolotilasto
TK	Energian hankinta ja kulutus
TK	Energian hinnat
TK	Energiatilinpito
TK	Erytisopetus
TK	Esi- ja peruskouluopetus
TK	Europarlamenttivaalit
TK	Ilmapäästöt toimialoittain
TK	Joukkoviestintä
TK	Julkisten menojen hintaindeksi
TK	Julkisyhteisöjen alijäämä ja velka
TK	Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin
TK	Julkisyhteisöjen rahoitustilinpito

25.5.2020

TK	Julkisyhteisöjen tulot ja menot neljännesvuosittain
TK	Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain
TK	Jätetilasto
TK	Kansainvälinen hintavertailu
TK	Kansantalouden materiaalivirrat
TK	Kansantalouden tilinpito
TK	Kasvihuonekaasut
TK	Kauppan liikevaihtokuvaaja
TK	Kiinteistöjen hinnat
TK	Kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi
TK	Kivihiilen kulutus
TK	Konkurssit
TK	Korjausrakentaminen
TK	Kotitaloustuotannon arvo
TK	Koulutukseen hakeutuminen
TK	Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset
TK	Koulutuksen keskeyttäminen
TK	Koulutuksen talous
TK	Kulttuuri
TK	Kuluttajahintaindeksi
TK	Kuluttajien luottamus
TK	Kuntasektorin palkat
TK	Kuntatalous
TK	Kuntatalous neljännesvuosittain
TK	Kuolemansyyt
TK	Kuolleet
TK	Lukiokoulutus
TK	Luottolaitosten tilinpäätökset
TK	Maa- ja metsätalousyrittäjien taloustilasto
TK	Maarakennuskustannusindeksi
TK	Maatalouden taloustilit (EAA)
TK	Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi
TK	Maatalouden tuottajahintaindeksi
TK	Majoitustilasto
TK	Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema
TK	Moottoriajoneuvojen ensirekisteröinnit
TK	Moottoriajoneuvokanta
TK	Muuttoliike
TK	Neljännesvuositilinpito
TK	Opintojen kulku
TK	Opiskelijoiden työssäkäynti
TK	Oppilaitosten aikuiskoulutus
TK	Oppilaitosten opiskelijat ja tutkinnot
TK	Osakeasuntojen hinnat
TK	Palkkarakenne
TK	Palkkasummakuvaajat
TK	Palvelualueiden liikevaihtokuvaaja
TK	Palvelujen tuottajahintaindeksit
TK	Panos-tuotos

25.5.2020

TK	Perheet
TK	Rahoitustilinpito
TK	Rakennukset ja kesämökit
TK	Rakennus- ja asuntotuotanto
TK	Rakennuskustannusindeksi
TK	Rakentamisen liikevaihtokuvaaja
TK	Rikos- ja pakkokeinotilasto
TK	Sektoritilit neljännesvuosittain
TK	Sijoittuminen koulutuksen jälkeen
TK	Sijoituspalveluyritykset
TK	Siviilisäädyn muutokset
TK	Suomalaiset tytäryhtiöt ulkomailla
TK	Suomalaisten matkailu
TK	Suomen kansalaisuuden saamiset
TK	Syntyneet
TK	Syytetyt, tuomitut ja rangaistukset
TK	Sähkön ja lämmön tuotanto
TK	Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa
TK	Teollisuuden energiankäyttö
TK	Teollisuuden ja kaupan varastotilasto
TK	Teollisuuden liikevaihtokuvaaja
TK	Teollisuustuotannon volyyymi-indeksi
TK	Teollisuustuotanto
TK	Tieliikenneonnettomuustilasto
TK	Tieliikenteen tavarankuljetukset
TK	Tietotekniikan käyttö yrityksissä
TK	Tulonjakotilasto
TK	Tuotannon suhdannekuvaaja
TK	Tuottajahintaindeksit
TK	Tutkimus- ja kehittämisrahoitus valtion talousarviossa
TK	Tutkimus- ja kehittämistoiminta
TK	Työolot
TK	Työssäkäynti
TK	Työtaistelutilasto
TK	Työtaturmat
TK	Työvoimakustannusindeksi
TK	Työvoimatutkimus
TK	Ulkomaiset suorat sijoitukset
TK	Ulkomaiset tytäryhtiöt Suomessa
TK	Ulosottoasiat
TK	Vakuutustoiminta
TK	Valtion kuukausipalkat
TK	Vapaa-ajan osallistuminen
TK	Velkaantumistilasto
TK	Velkajärjestelyt
TK	Verot ja veronluonteiset maksut
TK	Väestöennuste
TK	Väestön ennakkotilasto
TK	Väestön koulutusrakenne

25.5.2020

TK	Väestön tieto- ja viestintäteknikan käyttö
TK	Väestörakenne
TK	Yksityisen sektorin kuukausipalkat
TK	Yksityisen sektorin tuntipalkat
TK	Yliopistokoulutus
TK	Ympäristöliiketoiminta
TK	Ympäristönsuojelumenot
TK	Ympäristöverot
TK	Yrityspalvelut
TK	Yrityssaneeraukset
TK	Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto
TK	Yritystukitilasto
Traficom	Kauppalaivasto
Traficom	Meriliikenteen tilastot
Traficom	Rautatietilasto
Traficom	Tietilasto
Tulli	Korkean teknologian ulkomaankauppa
Tulli	Tavaroiden ulkomaankauppa

25.5.2020

Liite 4. SVT-neuvottelukunnan kokoonpano 2019

SVT-neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii tietopalvelujohtaja Hannele Orjala.

SVT-neuvottelukuntaan jäseninä kuuluvat:

- yhteyspäällikkö Minna Rantamäki (Ilmatieteen laitos),
- tilastopäällikkö Tiina Palotie-Heino ja varajäsen tilastosuunnittelija Katariina Käkönen (Eläketurvakeskus),
- tilastopäällikkö Vesa Ylönen (Kansaneläkelaitos),
- erityisasiantuntija Mika Idman (Liikenne- ja viestintävirasto, Traficom)
- kehittämisspäällikkö Esa Katajamäki ja varajäsen erityisasiantuntija Erja Mikkola (Luonnonvarakeskus),
- ylitarkastaja Rafael Bärlund (Maahanmuuttovirasto),
- rekisteripäällikkö Taisto Toppinen (Maanmittauslaitos),
- ylitarkastaja Ilppo Alatalo ja varajäsen erikoistutkija Marja-Liisa Muiluvuori (Rikosseuraamuslaitos)
- kehittämisspäällikkö Kimmo Silvo (Suomen ympäristökeskus),
- erityisasiantuntija Anna Heino ja varajäsen kehittämisspäällikkö Salla Säkkinen (Terveystieteiden tutkimuskeskus),
- tulliyli-tarkastaja Christina Telasuo (Tulli),
- neuvotteleva virkamies Petri Syvänen (Työ- ja elinkeinoministeriö),
- asiantuntija Johanna Lehtimäki ja varajäsen apulaisyli-lääkäri Kirsi Koskela (Työterveyslaitos),
- kehittämisspäällikkö Outi Ahti-Miettinen (Tilastokeskus),
- tietopalvelupäällikkö Riitta Kaisio (Tilastokeskus),
- kehittämisspäällikkö Leena Storgårds (Tilastokeskus).